

NASTAVNI PROGRAM ZA PREDMET: ISLAMSKJE VJERONAUKE

STRUKA: ZA STRUČNE ŠKOLE

ZANIMANJE: SVE STRUKE I SVA ZANIMANJA

RAZRED: II

SEDMIČNI BROJ ČASOVA: 1

GODIŠNJI BROJ ČASOVA: 35

DATUM: jun 2024. godine

OPŠTI CILJEVI

Produblјivanje spoznaja o definisanim tematskim područјima islama koja se odnose na pitanja vјerovanja i ibadeta, čovjekovih potreba, slobode i života, duhovne i materijalne realnosti, funkcije zajednice, kao i upoznavanja sa tradicijom islama, s cilјem njihovog dalјeg razvijanja u vјeri, moralnosti, međusobnoj saradnji i otvorenosti za suočavanje sa izazovima stvarnosti.

POSEBNI CILJEVI

- Upoznati učenika sa smislom života i pomoći mu u razumijevanju i određivanju misije i ciljeva u životu
- Jačati vlastitu vjeru i sposobnost njenog izražavanja na ličnom i zajedničkom nivou
- Upoznati ulogu islama u životu pojedinca, porodice, društva
- Prihvatiti islam kao Pravi put u vlastitom razumijevanju svijeta i odgovora na pitanja smisla, svrhe, usmjeravanja i oblikovanja života
- Razumjeti ulogu slobodne volje u životu čovjeka i odgovornost za vlastite postupke
- Razviti kritičko promišljanje i argumentovano obrazlaganje prilikom suočavanja s različitim ideološkim pritiscima
- Pravilno razumjeti duhovnu i materijalnu dimenziju čovjeka
- Spoznati utjecaj grijeha na dušu, tijelo i ugled čovjeka i unapređivati svijest o važnosti pokajanja
- Shvatiti smisao ibadeta i istrajnosti u njegovom izvršavanju
- Razviti svijest o Muhammedu, a.s., kao milosti svjetovima i ukazati na njegov sjevremenski značaj
- Osposobiti mlade za život u zajednici zasnovan na principima islama
- Upoznati povijest islama radi gradnje identiteta na vlastitoj kulturi i tradiciji
- Razvijati ponosne i dostojanstvene ličnosti otvorene prema vјeri, nauci i radu, sposobne za susret sa drugim i drugačijim
- Podsticati na razumijevanje, prijateljstvo, toleranciju, dijalog i saradnju s drugima i drugačijima
- Razvijati svijest o povezanosti tradicionalnog i modernog, duhovnog i materijalnog, etničkog i multikulturalnog u Bosni i Hercegovini i evropskom ambijentu.
- Unapređivati svijest o značaju temelјnih postulata interkulturalnog odgoја i ljudskog dostojanstva i slobode

TEME

- 1. Život i vјera**
- 2. Čovjek i vјera**
- 3. Islam i sloboda**

4. Čovjekova duhovna i materijalna realnost

5. Smisao ibadeta

6. Muhammed, a.s., milost svjetovima

7. Muslimanska zajednica

8. Povijest islama

Okvirni broj časova za realizaciju tema nije definisan. Nastavnik će prilikom planiranja i programiranja nastavnih sadržaja, uzimajući u obzir faktore poput nivoa postignuća učenika, nivoa složenosti nastavne teme, potreba struke i zanimanja, i sl, odrediti broj časova potreban za njihovu realizaciju u okviru teme. Teme čine obavezni dio Nastavnog programa, ali nemaju obavezujući karakter što se tiče redoslijeda njihove realizacije.

ISHODI

1. Život i vjera

Znanja	Vještine	Stavovi/vrijednosti
Učenik će biti sposoban da: Objašnjava ulogu čovjeka na Zemlji	Učenik će biti sposoban da: Samostalno analizira određene ajete i hadise i povezuje ih sa životom	Učenik će biti sposoban da: Objašnjava svoju viziju, misiju i svrhu življenja

2. Čovjek i vjera

Znanja	Vještine	Stavovi/vrijednosti
Učenik će biti sposoban da: Navodi izvore islama i opisuje načine dostavljanja Objave	Učenik će biti sposoban da: Djeluje u skladu s učenjem islama	Učenik će biti sposoban da: Analizira ulogu Kur'ana i sunneta u argumentovanju učenja islama i

3. Islam i sloboda

Znanja	Vještine	Stavovi/vrijednosti
Učenik će biti sposoban da: Izdvađa posljedice koje slobodan izbor uzrokuje nezavisno od vršnjaka, medija i sl.	Učenik će biti sposoban da: Upoređuje slobodu u demokratskom društvu i islamu	Učenik će biti sposoban da: Argumentira vlastiti izbor

4. Čovjekova duhovna i materijalna realnost

Znanja	Vještine	Stavovi/vrijednosti
Učenik će biti sposoban da: Obrazlaže stav islama prema grijesima, kao i tjelesnu i duhovnu štetu koja proizlazi iz grijeha	Učenik će biti sposoban da: Koristi tevbu nakon griješnja a kajanje i izvinjenje u griješnju prema čovjeku	Učenik će biti sposoban da: Analizira smisao tevbe, njenu tjelesnu i duhovnu dimenziju i vrijednosti

5. Smisao ibadeta

Znanja	Vještine	Stavovi/vrijednosti
Učenik će biti sposoban da: Objašnjava kako sva dobra djela (učenje, rad, pomaganje, govor, jelo i sl.) postaju ibadet, ukoliko se čine u ime Allaha, dž.š., i donose nagradu na oba svijeta	Učenik će biti sposoban da: Otkriva značaj ibadeta u životu čovjeka Primjenjuje sve vrste ibadeta – činjenja dobrih djela	Učenik će biti sposoban da: Razvija pozitivan stav prema svakom dobrom djelu bilo „malo“ ili „veliko“ djela (učenje, rad, pomaganje, govor, jelo i sl.) i doživljava ih kao ibadet

6. Muhammed, a.s., milost svjetovima

Znanja	Vještine	Stavovi/vrijednosti
Učenik će biti sposoban da: Objašnjava univerzalne vrijednosti porodičnog i društvenog života Muhammeda, a.s.	Učenik će biti sposoban da: Navodi i analizira mišljenja i stavove drugih o Muhammedu, a.s.	Učenik će biti sposoban da: Podržava stav da ljubav prema Muhammedu, a.s, predstavlja temelj ljubavi prema svim ljudima i svim bićima

7. Muslimanska zajednica

Znanja	Vještine	Stavovi/vrijednosti
Učenik će biti sposoban da: Obrazlaže učenje islama o zajednici, ulogu čovjeka u gradnji zajednice i ulogu džemata u zajednici	Učenik će biti sposoban da: Inicira pozitivne međuljudske odnose unutar zajednice	Učenik će biti sposoban da: Poštuje ravnopravnost među spolovima

8. Povijest islama

Znanja	Vještine	Stavovi/vrijednosti
Učenik će biti sposoban da: Analizira odnos islama prema drugim kulturama Prepoznaje nastanak islamske umjetnost, na temelju Objave u susretu s drugim kulturama, te nastanak prvih naučnih centara i njihov doprinos razvoju umjetnosti, znanosti i kulturi Opisuje širenje hilafeta i dolazak islama u Evropu	Učenik će biti sposoban da: Prepoznaje razliku između Pravedenih halifa i dinastija Emevija i Abbasija Objašnjava kako se muslimani trebaju odnositi prema drugim i drugačijim, te uspoređuje i određuje nivo kulture dijaloga kod nas i drugih radi vlastitog usavršavanja	Učenik će biti sposoban da: Argumentuje činjenicu da islam nije uništavao druge kulture, nego ih oplemenjivao Prepoznaje doprinose islama čovječanstvu i svoje naslijeđe Identificira dijalog kao obilježje islama, prepoznaje upute Kur'ana i Sunneta za oblikovanje muslimanske kulture dijaloga

DIDAKTIČKA UPUTSTVA I PREPORUKE - SMJERNICE ZA NASTAVNIKE

- Profesor će se u svom radu koristiti raznim oblicima rada i primjenjivat će različite metode, shodno nastavnim sadržajima, opremljenosti učionice i brojnosti učenika.

- Dati prednost savremenim pristupima kao što su: problemska nastava, heuristička nastava, mentorska nastava, vanučionička nastava i dr.
- Nastavni rad što više približiti aktuelnom društvenom kontekstu i svakodnevnom životu.
- Koristiti projektne zadatke, izrade panoa, animirati pismeno izražavanje na zadane teme, organizirati okrugle stolove i debate o odabranim temama, zadavati samoevaluacijske zadatke, inicirati razne socijalne akcije i posjete raznim objektima.
- Podsticati učenike na kritički pristup, životu, radu i okruženju.

OCJENJIVANJE

Ocjenjivanje se vrši u skladu sa Zakonom o srednjem obrazovanju i vaspitanju i Pravilnikom o ocjenjivanju učenika u nastavi i polaganju ispita u srednjoj školi.

INTEGRACIJA

- Jezik
- Historija
- Biologija
- Geografija
- Fizika
- Hemija
- Psihologija
- Likovna kultura
- Muzička kultura

IZVORI

1. Vjeronauka 2 (udžbenik za 2. razred srednje škole), autori: dr. Šefik Kurdić, dr. Dževad Hodžić i mr. Mustafa Prljača
2. Druga stručna literatura i priručnici
3. Internet